

індустріальне виробництво. За всім цим стоїть діяльність людини корисливої, егоїстичної, малокультурної, яка діє за принципом: "Після нас – хоч потоп". Зразки цього демонструють влада, на всіх її рівнях, бізнес та і не тільки. Патріотична ж влада повинна жорстко виступати на захист національних інтересів своєї країни, піклуватись про життєвий рівень своїх громадян, а не обмінювати національні інтереси на свої власні, комфорт та благополуччя. Цілком зрозуміло, що якби ми мали у владних структурах патріотично налаштованих реформаторів, фахівців, то радикальні соціальні перетворення, розвиток економіки, солідна, зважена зовнішня політика були б не мріями і обіцянками кожного уряду, а реальністю. Як влада може працювати на користь всієї своєї держави, коли вона комплектується не цивілізовано – "помаранчеві" міняли "синіх", "сині" – "помаранчевих". Тут більше корпоративізму ніж патріотизму. Все більше вимальовується образ не демократичного суспільства європейського типу, а - "дикого" капіталістичного латиноамериканського зразка – з різкими соціальними контрастами, мафіозною елітою, всепроникаючою продажністю і розгулом насильства. Корумпованість чиновників тільки акумулює такі "цінності" суспільства, в якому все продається і все купується. Суспільство все більше деградує, своїми "проектами", "результатами", ми дуримо самі себе, і зовсім не наближаємо до омріяної Європи. Дай Бог, щоб почали працювати прийняті закони про боротьбу з корупцією та про люстрацію.

Тільки патріоти своєї Батьківщини, а в конкретних умовах патріоти свого міста, села тощо здатні внести суттєві, позитивні зміни в життя нашого нестабільного суспільства.

*Бродецькая Юлиа Юрьевна*  
*Кандидат социологических наук,*  
*доцент кафедры философии и политологии*  
*Национальной металлургической академии Украины*

## **СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ ПРОБЛЕМЕ СОЦИАЛЬНОЙ ЦЕЛОСТНОСТИ**

Ситуация социального дисбаланса, проявляющая себя не только в политическом и экономическом диссонансе, но, прежде всего, в культурном кризисе обладает субъективно-объективной природой происхождения. Об этом свидетельствуют маркеры индивидуального развития человека (актуализация экзистенциальных проблем личности, особенно отчетливо заявившая о себе в последнее столетие), а также социальные противоречия (в частности поиск новых более адекватных форм политической и экономической сфер жизни,

кризис цивилизационного прогресса и т.п.). На этом фоне особенно рельефно выступает проблема социальной целостности, гармонии, порядка, заявившая о себе еще в эпоху становления общества Модерна. Становится очевидно, что поиск решений, вариантов преодоления сложившейся ситуации требует не только выявления логики развития проблемы, но и исследования самой природы феномена целостности.

Здесь важно понимать, что целостность социальная есть отражение, макропроекция индивидуального мира. Другими словами, состояние и характер развития, функционирования социального целого зависит от состояния развития человека: его мотивационной структуры, системы ценностей, то есть системы отношений личности к окружающей реальности. В связи с этим, хочется обратиться к Н. Лосскому, неоднократно заявлявшему о том, что семья, государство, нация, закон, хозяйство, политическая реформа, то есть социальное бытие нельзя усмотреть в видимом мире физического бытия. Это можно узнать лишь через внутреннее духовное соучастие и сопереживание невидимой общественной действительности, поскольку общественная жизнь по самому существу своему духовна, а не материальна. Иными словами, социальная реальность есть система отношений, складывающихся из реальностей индивидуальных миров. Следовательно, те угрозы, противоречия, дисбаланс, который проявляется на социальном уровне, необходимо искать в нарушениях индивидуального баланса развития человека.

Речь идет о нарушениях индивидуальной структуры развития человека, актуализировавшихся в силу отсутствия фундаментальных условий его становления. Падение авторитета (а, следовательно, и дисфункциональность) базовых социальных институтов общества – семьи и культуры, неминуемо сказывается на гармонии внутреннего мира человека, чьи духовные потребности замещаются материальными желаниями-иллюзиями потребительского рая. Комфорт, доходы, престиж – маркируют общественные ценности успеха и состоятельности личности, формируют рыночную цену, за которую человек стремится себя продать.

Современного потребителя, можно сказать человека массы, буквально поглощает желание «иметь», запускающее его активность в направлении формирования эгоистичной социальной ориентации. Эксплуатировать, использовать, потреблять все и в неограниченных количествах, становится его единственным мотивом, на который общество реагирует целым арсеналом ресурсов, «благ, возможностей». Дизайн, реклама, современная мода, кредитная система и мн. другое – уводят человека от реальности, предлагая все новые соблазны материального мира. И лишь настоятельные призывы внутреннего голоса – ощущение неудовлетворенности, не востребованности, нереализованности, чувство не настоящего заставляют задумываться над

виртуальністю мира вещей. Лишь сделав осознанный выбор в пользу поиска смыслов окружающей реальности, человек может изменить логику стандартизированной системы, увидеть реальность духовного мира, мира человеческих отношений и осмысленных выборов, творчества и свободы, мира, в котором каждый – уникальная частица Целого.

*Галушак Мар'яна Степанівна  
Старший лаборант кафедри філософії  
імені професора Валерія Григоровича Скотного  
Дрогобицького державного педагогічного університету  
імені Івана Франка*

## **МНОЖИННІСТЬ СМИСЛІВ ТА ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВНІ РЕПРЕЗЕНТАНТИ ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОГО МИСТЕЦТВА: НОВИЙ ВИД ЕСТЕТИЗМУ**

Постмодернізм, будучи можливістю всеможливих здійснень та реалізацій для людини у будь-якій духовно-практичній сфері, водночас постає станом «повної дезорієнтації», здійснюючи постійний тиск (знаннями, інформацією тощо) на людину, зміщуючи акценти та смисли, де в потоці невинних повідомлень, важко відрізнити головне від другорядного. Множинність смислів та акцентів у сфері мистецтва – це чи не основна заслуга постмодернізму, бо відмова від єдиного, головного смислу відкриває нові можливості сприймання. За М. Фуко, неправильно говорити про якийсь першопочатковий смисл, який був би закладений митцем у своєму творі з самого початку, його і не може бути, адже при кожному перегляді того чи іншого твору мистецтва, ми знову і знову породжуємо, або пробуджуємо якусь частину смислів, які містяться у творі. Тому найпристрасніші прихильники постмодернізму схильні зазначати творця рукопису (чи художника) не як автора, а як скриптора, тобто як людину, яка всього навсього написала текст, але яка не має права претендувати на всі ті смисли, які можна побачити, віднайти у тексті (чи художньому витворі) [3, с. 18]. За словами Ж.-Ф. Ліотара, «постмодерністський художник чи письменник знаходиться в ситуації філософа: текст, який він пише, творіння, яке створює, не керуються ніякими наперед встановленими правилами, і про них неможливо судити за допомогою визначаючого судження, шляхом прикладання до цього тексту або до цього витвору якихось уже відомих категорій. Ці правила і ці категорії є те, пошуком чого і зайняті твір чи текст, про які ведеться мова. Тому твору і тексту властиві якості події» [2, с. 31–32]. Про відкритість тексту говорить і Р. Барт, вказуючи